

**Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM**

Remissen Bidrag på lika villkor (SOU 2008:8)

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att lämna synpunkter på delbetänkandet ovan.

Lärarnas Riksförbund stödjer förslagets huvudinriktning, dvs. att det ska råda lika villkor mellan friskolor och kommunala skolor. Detta synsätt har förbundet redovisat i yttrandet till betänkandet "Skollag för kvalitet och likvärdighet (SOU 2002:121)" och även i yttrandet till Skolverkets utredning från 2005 (dnr 2005:2943).

Sammanfattning

- Lärarnas Riksförbund tillstyrker ett regelsystem som skapar bättre förutsättningar för lika villkor mellan friskolor och kommunala skolor. Förbundet anser dock inte att förslagen i föreliggande delbetänkande är tillräckliga för att detta ska bli verklighet.

Lärarnas Riksförbund ställer sig kritiskt till följande;

- att det saknas förslag för lika villkor mellan fristående och kommunala skolor när kommunala besparingar under innevarande budgetår måste göras. Detta måste få konsekvenser även för de fristående skolorna, inte endast de i kommunal regi. Lärarnas Riksförbund anser att denna fråga måste utredas ytterligare.
- att förslag saknas om sanktioner för friskolor då de inte fullgör det som de fått bidrag för.
- att ett helhetsgrepp om likvärdig finansiering för likvärdig utbildning saknas.

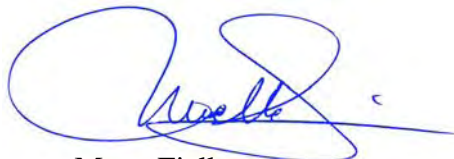
Ett antal synpunkter måste belysas mer ingående;

- Lärarnas Riksförbund finner att systemet för kommunala och fristående skolor, så som det ser ut idag och även så som det skisseras enligt utredningens förslag, är inkonsekvent och äventyrar en likvärdig utbildning. Staten, som ger tillstånd åt fristående skolor att starta, borde också ta ansvar för de tillstånd som delas ut genom ett finansieringsansvar. Att låta kommunerna betala det staten ger tillstånd för är inte ansvarsfullt. En utvärdering av styrningssystemet och det kommunala huvudmannskapet bör därför komma till stånd.

- Att friskolorna får möjlighet att överklaga fastställda bidragsbelopp via förvaltningsbesvär är positivt. Den mest betydelsefulla effekten av detta är att kommunerna tvingas redovisa kostnader för skolverksamheten på ett tydligt sätt. Detta gynnar inte bara friskolorna, utan förhoppningsvis också de kommunala skolorna när det blir tydligt vilka prioriteringar det är som görs.
- Enligt förslaget ska friskolorna kunna överklaga beslut som de anser missgynnar deras verksamhet gentemot den kommunala skolan. Likaså ska kommunerna, då satsningar görs under budgetårets gång på den egna skolverksamheten, bidra med motsvarande belopp till de fristående skolorna. Däremot säger inte utredningen något om det motsatta förhållandet, dvs. om kommunen tvingas till besparingar eller köpstopp. Detta borde också få effekter på friskolorna, då systemet annars gynnar friskolor på bekostnad av de kommunala skolorna. Denna del i utredningens delbetänkande ställer sig Lärarnas Riksförbund mycket kritisk till. Här, precis som i övrigt, skall enligt Lärarnas Riksförbunds mening, lika villkor gälla för kommunala och fristående skolor.
- Utredningen säger ingenting om vad som händer om en friskola inte lever upp till sina åtaganden. Exempelvis ska det i det kommunala bidraget ingå utgifter för elevvård. För det första står det inte angivet i utredningens förslag vad som menas med elevvård. För det andra saknas resonemang/förslag om vad som ska inträffa då en friskola inte "levererar" elevvård, något som de fått bidrag för att göra.
- Lärarnas Riksförbund saknar en noggrann beskrivning om hur bidragssystemet ska bidra till en likvärdig kvalitet i undervisningen mellan de fristående och kommunala skolorna. Lärarnas Riksförbund beklagar att denna kärnfråga inte finns med i utredningens direktiv.

Med vänlig hälsning

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Metta Fjelkner
Förbundsordförande

Olof Lundborg